

T Á J É K O Z T A T Ó

Budapest, 2013. január 28.

Tagi kölcsön és fizetendő osztalék címén nyilvántartott kötelezettség rendezésének – a gyakorlatban előforduló - egyes esetei a végelszámolás alatt álló társaságoknál

A végelszámolási eljárás befejezéséhez a társaságoknak rendezniük kell kötelezettségeiket. Ez azt jelenti, hogy a végelszámolást addig nem lehet befejezni, amíg a cégnek olyan ismert követelése vagy tartozása van, amelyről a vagyonfelosztási határozatban nem rendelkeztek.

Amennyiben a végelszámolás alatt álló adózónak tagi kölcsön vagy fizetendő osztalék címén nyilvántartott kötelezettsége van, az a végelszámolás zárásáig rendezhető – többek között – oly módon, hogy a tagok a társasággal szemben fennálló **követelésükről lemondanak, illetve azt elengedik.**

Az ellenszolgáltatás nélkül történő lemondást be kell jelenteni a NAV felé ajándékozási illeték megállapítására az illetékkötelezettség keletkezését követő 30 napon belül.

Amennyiben gazdálkodó szervezetek között kerül sor a követelés ellenszolgáltatás nélkül történő elengedésére, úgy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 17. § (1) bekezdés n) pontja alapján az ügylet mentes az ajándékozási illeték alól. Az Itv. azonban ebben az esetben is előírja a bejelentési kötelezettséget.

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tao tv.) adóalapot módosító tételt határoz meg arra az esetre, ha az adózó osztalék címén nyilvántartott kötelezettségét a tag elengedi. A Tao tv. 29/Q. § (3) bekezdése alapján csökkenti a társasági adó alapját a megállapított, ki nem fizetett osztalék elengedésére tekintettel elszámolt rendkívüli bevétel összege.

Az adóhatóság gyakorlatában előfordult olyan eset, hogy egy társaság a tag **pótbefizetési kötelezettségének beszámításával** kívánta rendezni a kötelezettséget, azonban **a jogszabályi rendelkezések erre nem adnak lehetőséget.** A pótbefizetés ugyanis egy társasági jogi intézmény, mely magából a szóból is eredően pénzbeli teljesítést jelent. A pótbefizetési kötelezettség teljesítésének tehát tényleges pénzmozgással kell együtt járnia, figyelembe véve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: Gt.) 120. § (1) bekezdésének és a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Szt.) 38. § (4) bekezdésének rendelkezését.

Más cégek úgy is próbálják a kötelezettségüket rendezni, hogy a tagok kölcsön követeléseivel apportként megemelik a társaság törzstőkéjét. A Gt. 13. § (2) bekezdése alapján tagi kölcsön nyújtásából eredő követelés és a tag osztalék **követelése is lehet nem pénzbeli hozzájárulás,** és így szolgálhat a jegyzett tőke forrásaként. A Gt. ezen rendelkezésével összhangban az Szt. és a Tao tv. szabályai is lehetőséget adnak a követelés apport elszámolására. Az Itv.

vonatkozó rendelkezései alapján a visszterhes vagyónátruházási illeték tárgyi hatálya nem terjed ki a követelésre, következésképpen a követelés apport nem keletkeztet illeték-kötelezettséget az apportot fogadónál.

Ugyanakkor a tartozás ilyen módon történő rendezése esetén sem hagyható figyelmen kívül az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott előírása, miszerint az adójogviszonyokban a jogokat rendeltetésszerűen kell gyakorolni. Az adótörvények alkalmazásában nem minősül rendeltetésszerű joggyakorlásnak az olyan szerződés vagy más jogügylet, amelynek célja az adótörvényben foglalt rendelkezések megkerülése. A rendeltetésellenes joggyakorláshoz ugyanis jogkövetkezményt fűz a törvény, hiszen az Art. 2. § (2) bekezdésben előírja, hogy ilyen esetben az adóhatóság az összes körülményre, de különösen a rendeltetésszerű joggyakorlás esetén irányadó adófizetési kötelezettségre figyelemmel állapítja meg az adót.

Az ilyen jogügyleteket tehát – adójogi szempontból – azok valós gazdasági tartalma szerint, az adott eset összes körülménye alapján kell megítélni.

A fentiekre tekintettel a 2012. november 27-én megjelent, a „Tagi kölcsön és osztalék kifizetés elengedése” című tájékoztató követelés apporttal kapcsolatos bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága